

Hemmelighed for nogen, som følger disse Forhold, at man ogsaa der, hvor man er mest bange for at gaa Personerne ind paa Livet ved Formue- og Indkomstskattens Ansættelse, og hvor man derfor i tidligere Tid har holdt sig væsentligt til det Indkomstkildebeskatningssystem, for hvilket England er det klassiske Land, mere og mere gaar ind paa den personlige Ligning, saaledes som det i høj Grad er sket ved de sidste Reformers af den engelske Indkomstbeskatning og ved den sidste Form af Forslaget om fransk Indkomstbeskatning, hvor man i den Motivering, som er givet af Caillaux, i Princippet hylder Kildebeskatningen, medens man i Praksis i mange Tilfælde forlader den, ligesom man har gjort i England, ved i Virkeligheden at tage de individuelle Forhold frem og gaa den enkelte Skatteyder paa Klingen, saa at det kun er delvis, man beholder Kildeprincippet, men i det væsentligste gaar over til den personlige Beskatnings Princip. Og hvorfor? Fordi man for det første vil have mere ud af Skatten, og dernæst fordi man vil, at Skatten skal være indrettet mere i Overensstemmelse med Nutidens sociale Grundsatninger, være saaledes indrettet, at den letter Fradrag og Lempelser for de mindre bemidlede og tillader Skærpelser for de mere bemidlede.

At Indtægt og Formue ere en Skattekilde, som benyttes mere og mere og med stærkere og stærkere Anvendelse af Progressionsprincippet, er det umuligt at nægte. Det er sket i England, i Preussen i 1906 og 1909, og det vil ske, ser det ud til, i det tyske Rige, idet man synes at ville tage en ny Omgang med Arveskatten, som ogsaa er en Slags Form for Formueskat. Det er sket i Sverige, det er sket i forskellige tyske Stater, ogsaa nogle af dem, hvor man hidtil har stillet sig tøvende og tvivlende overfor Indkomstskatteprincippet, navnlig overfor Progressionsprincippet; det er under Forberedelse ogsaa i saadanne Lande, hvor man tidligere har stillet sig afvisende overfor det, som Frånkrig.

Hvorfor er det da saaledes, at man mere og mere angriber denne Skattekilde, mere og mere skærper den og mere og mere gaar over til Progressionsprincippet? Det er, fordi Statsfornødenhederne stige i en saa ganske overordentlig Grad, at det er nødvendigt, at næsten alle Stater forøge deres Indtægter. I adskillige Stater har det været nødvendigt Gang paa Gang med et enkelt eller to eller ganske faa Aars Mellemrum at gøre det. Naar Statsfornø-

denhederne stige saa stærkt, ikke mindst paa Grund af Udviklingen af den sociale Lovgivning, har man overalt ment, at man ikke kunde skaane — det har heller ikke været muligt — den indirekte Beskatning, Forbrugsbeskatningen for en ret væsentlig Forhøjelse. Men naar man gør det, tilsiger Nutidens sociale Retfærdighedsfølelse — der ikke blot findes hos de demokratiske Partier, men som, naar vi se udover Landene, ogsaa, i hvert Fald delvis, findes hos de konservative Partier — Lovgivningsmyndighederne i de forskellige Lande, ogsaa i de nærmest konservativt regerede Lande, ogsaa at skærpe Formue- og Indkomstskatten, hvis man ikke vil gennemføre en skrigen social Ubillighed. Naar man ikke gør det, bærer det sin Straf i sig, saa kommer der et Tilbageslag, der er uafvendeligt, saaledes som vi saa ved de sidste tyske Valg. Jeg vil ingenlunde sige, at man overhovedet ikke har gjort det i Tyskland, man har gjort det i Preussen og adskillige enkelte Stater, men ved Rigsskattereformen havde man tilsidesat dette Hensyn, og Følgerne deraf ere jo bekendte.

Det ærede Medlem pegede paa Indkomst- og Formuebeskatningens Uligheder. Ja, det vilde være vanskeligt at nævne en eneste Skat mellem Himmel og Jord, som ikke meget hyppigt rammer særdeles ulige, men der er dog ingen Skatter, der rammer saa ulige i Forhold til Skatteevnen som netop Forbrugsskatterne. Det ærede Medlem klager over den Ulighed, der ligger deri, at Manden med de faste Indtægter gennemgaende bliver ramt haardere end den Mand, der sidder i en Bedrift. Det ærede Medlem holdt sig særlig til Landbruget, men jeg kan føre det videre og sige, at akkurat det samme gælder haandværks- og industridrivende, handlende og andre Forretningsfolk. Deres Indtægter ere vanskeligere at ramme end hos Manden med de faste Indtægter, enten han er Embedsmand, Funktionær eller Arbejder. Det er meget sandt, at der ligger en Ulighed her. Det er et af de Punkter, paa hvilke Indkomstskattens Princip kan anfægtes, kan diskuteres, men det er intet imod den Ulighed, som ligger i Virkningen af de egentlige Forbrugsskatter og ligger mere og mere i dem, jo nærmere vi komme til de egentlige Fornødenhedsartikler. Vel tror ogsaa jeg, at de faste Indtægter blive ramte for haardt i Sammenligning med Forretningsindtægterne, men man kan ogsaa sige, at nogen Fordel er der dog ved at have en fast Indtægt. Et Moment